

REFERAT Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget d. 12-08-2026

Mødedato Onsdag d. 12. august 2026 kl. 14:30

Mødested Lokale 110, Tønder Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budget 2027 - Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgets område.....	4
Kontrolindsatsen med sociale ydelser.....	5
Opsamling på møde med interessenter om Arbejdsmarkedsstrategi 2027.....	7
Begrebsafklaring Forsamlingshuse.....	9
Forslag til politisk mødekalender 2027.....	10
Gensidig orientering.....	11
Underskriftsark.....	13

Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordenen til dagens møde.

INDSTILLING

DIREKTØREN FOR BØRN, UNGE & BESKÆFTIGELSE INDSTILLER,

at dagsordenen godkendes.

BESLUTNING

Indstillingen godkendt.

Budget 2027 - Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgets område

Beslutningstema

Orientering om eventuel ny udmelding fra Økonomiudvalget og konsekvenser som følge af ændringer i Lov- og cirkulæreprogrammet.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget drøfter den 6. august 2026 budgetsituationen. Herefter vil eventuelle ændringer for fagudvalgenes budgetarbejde blive meldt ud.

Lov- og cirkulæreprogrammet

Under Lov- og cirkulæreprogrammet er der emnet "lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, lov om social pension og forskellige andre love" som delvist vedrører Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgets område.

Samlet set medfører lovændringen (beskæftigelsesreformen) en reduktion i budget 2027 på 5,694 mio. kr. Størstedelen hører ind under Økonomiudvalget, da det er en reduktion, som primært skal hentes på personalebudgetterne, men en del af besparelsen, på 1,5 mio. kr., vedrører færre udgifter, som konsekvens af nedlæggelse af rehabiliteringsteam, og derigennem et ændret samarbejde med den regionale sundhedskoordinator, hvilket hører ind under Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgets serviceudgifter.

INDSTILLING

DIREKTIONEN INDSTILLER,

at udvalget drøfter budgettet efter eventuel udmelding fra Økonomiudvalget,

at udvalget tager de økonomiske konsekvenser af Lov- og cirkulæreprogrammet til efterretning, og

at indstillingen videresendes til budgetseminaret.

BESLUTNING

Indstillingen godkendt.

Kontrolindsatsen med sociale ydelser

Beslutningstema

I denne sag orienteres om kontrolindsatsen med sociale ydelser i Tønder Kommune for 2025.

Sagsfremstilling

Tønder Kommune arbejder løbende med at sikre korrekt udbetaling af sociale ydelser og forebygge socialt bedrageri. Socialt bedrageri defineres som tilfælde, hvor borgere bevidst eller ubevidst undlader at oplyse om forhold, der har betydning for deres ret til offentlige ydelser. Det kan eksempelvis dreje sig om uoplyst samliv, udeholdt indkomst, uregistreret arbejde, ophold uden for landet eller manglende oplysning om arbejdsaktivitet under sygdom.

Indsatsen er forankret i Borgerservice, hvor kommunens ydelsesafdeling også er organisatorisk tilknyttet. Kontrolindsatsen har været kommunernes ansvar siden 2016. Kontrolarbejdet sker på baggrund af mistanke om eller indikationer på socialt bedrageri, og sker i henhold til Retssikkerhedsloven, som giver kommunen hjemmel til at indhente og behandle oplysninger med henblik på kontrol af borgerens forhold.

Kontrolindsatsen sker i samarbejde med relevante myndigheder, herunder Udbetaling Danmark, Skattestyrelsen og Politiet. Et samarbejde under Udbetaling Danmark, den Fælles Dataenhed, sammenholder oplysninger fra forskelle relevante myndigheder, og understøtter dermed samarbejdet mellem kommunerne i indsatsen mod social bedrageri.

Henvendelser omkring socialt bedrageri kommer både internt via kommunens afdelinger, øvrige myndigheder og kommuner, samt eksterne anmeldelser, der også kan foretages anonymt.

Formålet med indsatsen er både at sikre, at ydelserne tilfalder de borgere, der har ret til dem, og at beskytte kommunens økonomi mod uberettigede udbetalinger. Samtidig er det afgørende, at indsatsen udføres med respekt for borgernes retssikkerhed og med en høj grad af faglighed og dokumentation.

I 2025 har der været 78 sager sagsbehandlet, deraf er

- 54 afgjort med i alt et tilbagebetalingskrav på 1.482.000 kr., samt en fremtidig årlig besparelse på 1.512.000 kr. til Tønder Kommune og dertil et tilbagebetalingskrav til Udbetaling Danmark på 900.000 kr., og
- 24 verserende sager, som endnu ikke er afgjort.

På mødet deltager Afdelingslederen for Borgerservice samt kommunens kontrolmedarbejder, og orienterer om status på igangværende og afsluttede sager om kontrolindsatsen med sociale ydelser i Tønder Kommune for 2025, samt om et stigende fokus på bekæmpelse af organiseret økonomisk kriminalitet i en kommunal sammenhæng.

INDSTILLING

FAGCHEFEN FOR BORGER & JOB INDSTILLER,

at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING

Orienteringen taget til efterretning.

Opsamling på møde med interessenter om Arbejdsmarkedsstrategi 2027

Beslutningstema

I denne sag følges der op på temamødet med interessenter, og de indkomne input til indsatser og temaer til Arbejdsmarkedsstrategi 2027.

Historik

Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget besluttede på mødet den 11. marts 2026, at der fremadrettet skal udarbejdes en årlig Arbejdsmarkedsstrategi med bidrag fra Partnerskabet for Fremtidens Arbejdskraft i Tønder Kommune samt øvrige relevante interessenter.

Som led i arbejdet med Arbejdsmarkedsstrategi 2027 udpegede Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget på mødet den 15. april 2026 emner som grundlag for drøftelserne på temamødet den 3. juni 2026.

Sagsfremstilling

Den 3. juni 2026 afholdt Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget et temamøde på FGU Tønder med deltagelse af en bred kreds af lokale interessenter, herunder Handicaprådet, 60+ Seniorrådet, Tønder Unge- og Kulturråd (TUK), uddannelsesinstitutioner, virksomhedsrepræsentanter fra Jobcenter Tønders Virksomhedsnetværk samt Partnerskabet for Fremtidens Arbejdskraft i Tønder Kommune.

Formålet med temamødet var, med afsæt i beskæftigelsesreformen og Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgets fire prioriterede emner, at indhente viden, erfaringer og perspektiver fra lokale aktører. Inputtene skal bidrage til at kvalificere arbejdet med Arbejdsmarkedsstrategi 2027 og understøtte en fælles strategisk retning for indsatser, der både kan imødekomme virksomhedernes behov for arbejdskraft og styrke borgernes muligheder for beskæftigelse og uddannelse.

Drøftelserne tog udgangspunkt i følgende fire emner:

- Arbejdskraft – seniorer (Vækst)
- Netværk for unge ansatte og tilflyttere (Fællesskaber)
- Ungeløftet (Fællesskaber)
- Arbejdsmarkedsindsatsen generelt (Kernevelfærd)

Tønder Unge- og Kulturråd (TUK) bidrog til planlægningen og faciliteringen af drøftelserne vedrørende Ungeløftet og sikrede dermed et ungt perspektiv på temaet.

Temamødet gav anledning til en række konstruktive drøftelser og refleksioner samt konkrete forslag til fremtidige indsatser inden for de fire temaområder. Inputtene peger blandt andet på muligheder for at styrke samarbejdet mellem kommune, erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og civilsamfund med henblik på at understøtte både arbejdsudbud, tilknytning til arbejdsmarkedet og attraktive lokale fællesskaber.

På mødet vil forvaltningen præsentere en samlet opsamling på de indkomne input. Opsamlingen skal danne grundlag for udvalgets videre drøftelse og prioritering af temaer og indsatser til Arbejdsmarkedsstrategi 2027 på udvalgmødet i september 2026.

Hovedpointerne fra temamødet vil endvidere blive præsenteret og drøftet i Partnerskabet for Fremtidens Arbejdskraft i Tønder Kommune den 9. september 2026.

INDSTILLING

FAGCHEFEN FOR BORGER & JOB INDSTILLER,

at der samles op på temamødet den 3. juni 2026, og de indkomne input til temaer og indsatser til Arbejdsmarkedsstrategien 2027.

BESLUTNING

Indstillingen godkendt.

Begrebsafklaring Forsamlingshuse

Beslutningstema

Udvalget skal i denne sag godkende en begrebsafklaring vedr. udmøntning af forsamlingshuspuljen.

Historik

I budget 2026 og 2027 er der afsat i alt 500.000 kr. til en pulje til forsamlingshuse. Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget har behandlet en model for udmøntning af midlerne og anbefalet, at der arbejdes videre med en todelt model bestående af et inspirationsforløb samt efterfølgende målrettede udviklingsbevillinger. Som led i modellens fase 1 skal der gennemføres en begrebsafklaring af, hvilke huse der er omfattet af puljen. Begrebsafklaringen skal godkendes af både Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget.

Sagsfremstilling

Forsamlingshuse defineres til denne pulje som:

Et lokalt andelsejet eller almennyttigt fælleshus, der af en generalforsamlingsvalgt bestyrelse anvendes til mangfoldige formål. Huse, der drives som kommunale institutioner, eller alene anvendes til kommerciel udlejning, er ikke tilskudsberettigede.

Huset skal være opført som forsamlingshus eller oprindeligt være opført til et andet formål, og senere være overdraget til et lokalsamfund, med det formål at fungere som forsamlingshus.

Ved definitionen er der lagt vægt på forsamlingshuset som institution og fællesskabsskabende ramme, frem for bygningstypen i sig selv. Hensigten er at målrette puljen mod frivilligt drevne forsamlingshuse med ulønnede bestyrelser og et bredt almennyttigt sigte. Privatejede festhuse, samt selskabslokaler ejet af private erhvervsdrivende aktører omfattes derfor ikke af definitionen. Formålet er at understøtte bestyrelsernes arbejde med udvikling af husene som lokale mødesteder og fællesskaber.

INDSTILLING

FAGCHEFEN FOR PLAN, KLIMA, BYUDVIKLING OG EJENDOMME INDSTILLER,

at den foreslåede begrebsafklaring godkendes som grundlag for gennemførelse af fase 1 og 2 vedr. Forsamlingshuspuljen.

BESLUTNING

Indstillingen godkendt.

Forslag til politisk mødekalender 2027

Beslutningstema

Udvalget træffer beslutning om forslag til politisk mødekalender 2027 for eget område. Herefter sendes den samlede mødekalender til endelig godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Jf. Styrelsesloven skal Kommunalbestyrelsen beslutte hvornår og hvor ordinære møder skal afholdes. Mødeplanen med tid og sted for møderne skal offentliggøres i begyndelsen af hvert regnskabsår.

Administrationen har udarbejdet forslag til en politisk mødekalender, som omfatter de stående udvalg, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen samt Fritidsforum, Handicaprådet og 60+ Seniorrådet.

Lovgrundlag

Styrelsesloven.

INDSTILLING

DIREKTIONEN INDSTILLER,

at forslag til politisk mødekalender 2027 for udvalgets område godkendes.

BESLUTNING

Indstillingen godkendt med den ændring, at Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgs mødet den 1. september 2027 flyttes til den 15. september 2027.

Gensidig orientering

Beslutningstema

Orientering til udvalget.

Sagsfremstilling

Orientering fra udvalgsformand:

Orientering fra udvalgsmedlemmer:

Orientering fra forvaltningen:

- 300.000 kr. bevilget til KL's AI storskalaprojekt på beskæftigelsesområdet, samt deltagelse i udviklingsprojekt om AI-understøttet dokumentation (A)
- Ungeløftet - Partnerskab den 28. september 2026 i Kolding arrangeret af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (A)
- Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har udarbejdet vedlagte status for ydelsesmodtagere omfattet af arbejdspligten for april 2026 (A)
- Opstart af internationale studerende på EUC Syd, Tønder (A)
- Forvaltningen har i andet kvartal 2026 administrativt bevilliget midler til følgende projekter: (L)
 - 18. juni er der bevilliget 27.900 kr. til et bosætningsprojekt om tiltrækning af nye borgere til Agerskov
 - 22. maj er der bevilliget 18.010 kr. til et projekt vedr. håndtering af regnvandsudfordringer på parkeringsarealerne ved Bredebro Forsamlingshus
 - 23. april er der bevilliget 7.800 kr. til flag til Løgumkloster Lokalråds flagallé
- Der er bevilget midler til nye lokaludviklingsplaner (LUP): (L)
 - 13. maj er der bevilliget 50.000 kr. til udarbejdelse af en ny LUP i Bedsted
 - 14. april er der bevilliget 50.000 kr. til opdatering af Branderups LUP
- Rundtur til lokalråd den 7. oktober - program præsenteres til september. Har der været henvendelser til udvalgsmedlemmerne? (L)
- Studietur for forsamlingshuse den 24. oktober fra kl. 9.00 til 17.00. (L)
- Forslag om flytning af udvalgsmøde den 4. november 2026 til kl. 16.30-18.00. Efterårets fælles dialogmøde med lokalrådene, ALU og TMK foreslås ligeledes flyttet fra den 28. oktober til den 4. november kl. 19.00-21.00. (A+L)
- Status på Bo- og jobmessen den 18. september 2026 (A+L)

- Årsplan for 2026 (A+L)

INDSTILLING

DIREKTØREN FOR BØRN, UNGE & BESKÆFTIGELSE INDSTILLER,

at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING

Orienteringen taget til efterretning.

Underskriftsark

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke på "Godkend".

BESLUTNING

-